

Jeg har været glad ved, at der herinde fra har været saa megen god Villie til at støtte dem, der er særlig haardt ramt ved Valutaforholdene og paa anden Maade. Der er Kredse dernede, som har det meget svært. Jeg skal nævne Haandværkerne, der rammes saa haardt af Konkurrencen Syd fra. Jeg skal endvidere i denne Forbindelse nævne et Par enkelte andre Ting. Vore Frimenigheder har under Fremmedherredømmet gjort en overordentlig stor national Gerning ved Siden af deres egentlige Gerning; men der er intet gjor for at sikre Frimenighedspræsternes Enker en rimelig Pension. Det synes mig, at naar vi har sørget saa godt for Statspensionisterne, kunde vi ogsaa tage Hensyn til dem.

Jeg vil gerne her gøre et Par Bemærkninger vedrørende Stillingen i Tyskland til Vinter. Der er ingen Tvivl om, at gaar vi haarde Tider i Møde, gælder det endnu meget mere for dem. Jeg vil derfor lægge et godt Ord ind for den Virksomhed, der her er udfoldet for at hjælpe tyske Børn. Den er paabegyndt af de danske Fagforeninger og er senere taget op af videre Kredse. Jeg tror, at vi ved at støtte denne Gerning ikke blot gør noget godt rent menneskeligt, men vi øver ogsaa en Handling, der kan have stor Betydning langt længere ud.

Naar det er gaaet saa godt med Genforeningen, tror jeg, man kan sige, at det er, fordi den var saa godt forberedt. Allerede i Oktober 1918 begyndte det praktiske Arbejde — jeg ser her bort fra Grænsestridighederne — paa at løse de Opgaver, som Genforeningerne maatte føre med sig. De blev drøftet i Vælgerforeningen, og senere fortsatte man i det sønderjydske Ministerium og i det sønderjydske Udvalg. Arbejdet blev i det hele udført med en praktisk og heldig Haand og i nøje Forbindelse med de Ønsker, der kom fra den sønderjydske Befolkning. Naar det er gaaet saa godt, hænger det efter min Mening meget sammen med det Midtpunkt, vi havde for disse Bestræbelser, og som efter min Mening forsvandt for tidligt.

Det maa siges, at ved ingen af de nye Grænser, der er sat, er det lykkedes at skabe en bedre Ordning end den, vi har. Medens der i Polen er tre Lovgivninger, østrigsk,

preussisk og russisk, og medens det endnu i Alsace-Lorraine er saaledes, at tysk Lovgivning gælder paa mange Omraader, har vi i de Par Aar gennemført en fuldstændig dansk Lovgivning og dansk Administration i Sønderjylland. Selvom meget er sket for hovedkulds, er det dog godt, at det er sket hurtigt, for Sindene har været indstillet paa den store Omvæltning. Jeg tror ogsaa, at Fremtiden vil vise, at det i det hele og store er kommet ind i det rigtige Spor, selv om der er sket Fejlgreb, som jo er uundgaelige, naar saa mange og store Ting skal ordnes.

Der er dog Steder, hvor vi har haft ret svære Uheld. Det gør mig ondt at maatte stadfæste, at paa Retsvæsenets Omraade er der sket meget slemme Fejlgreb, og det gør mig saa meget mere ondt, som vi, der har maattet lide under den tidligere Retspleje, netop har en stærk Følelse af, at det at have Retsplejen i Orden spiller en saa uhyre Rolle, og særlig maatte spille det i Overgangen fra Tysk til Dansk. Jeg skal ikke komme meget dybt ind paa disse Forhold; jeg skal blot nævne det Fejlgreb, der er blevet gjort med Dommerfuldmægtigene, og som har hævnnet sig haardt. Men nu kommer der jo et Lovforslag om at ordne dette Forhold, og jeg skal derfor ikke komme dybt ind derpaa, men kun udtale Haabet om, at en saadan Lov maa blive hurtigt gennemført, saa at der kan skabes Ro paa dette Omraade, hvad der trænges haardt til, da Befolkningen er stærkt opskræmt over det, der er sket.

Jeg vil ogsaa sige et Par Ord om Sagførervæsenet. Der har været Tanker fremme om, at der burde være en Kontrol med, hvem der kom derned. Jeg tror, det havde været godt, om det var sket. Der er nu kommet Sagførere derned, der ikke havde den Samvittighedsfuldhed og den Forstaaelse af det Arbejde, de gik ind i, som det var ønskeligt, og det har, som alle ved, virket meget uheldigt, vakt Mistillid og Uro blandt store Dele af Befolkningen. Jeg kan ikke se andet end, at Kredsbestyrelsen i Sønderjylland og Sagførerraadet her har nogen Andel deri. Jeg tror, at Reglerne, som de er, i og for sig er gode nok, men de er ikke blevet rigtigt anvendt. Naar Dommerfuldmægtigene bliver fast ansat, vil mange Sager gaa over til Sagførerne. I